

9.6.2023

OP Ryhmän ilmoituskanavan (whistleblowing-kanavan) toimintaperiaatteet

Otamme OP Ryhmässä väärinkäytösepäilyt vakavasti ja haluamme tarjota helpon sekä luottamuksellisen kanavan niiden esiintuomiseen.

OP Ryhmän yhtiöillä on käytössä sisäinen ilmoituskanava (whistleblowing-kanava) rikkomuksista ja väärinkäytöksistä ilmoittamiseen. Ilmoituksen kanavaan voi tehdä milloin tahansa (24/7) OP Ryhmän intra- tai verkkosivujen kautta. Suomessa ilmoituskanava on tarjolla suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Lisäksi kullakin OP Yrityspankin Baltian maassa toimivalla sivuliikkeellä on tarjolla ilmoituskanava, johon ilmoituksen voi tehdä maan paikallisella kielellä (viro, latvia, liettua) tai englanniksi.

Ilmoituskanava on luottolaitostoiminnasta annetun lain sekä muun finanssialan sääntelyn edellyttämä riippumaton kanava, jonka kautta voidaan ilmoittaa finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta.

Näissä toimintaperiaatteissa kuvataan, miten ilmoittaminen kanavaan tapahtuu, mitä toimenpiteitä ilmoituksesta aiheutuu ja millä edellytyksillä ilmoittaja voi saada ilmoittajan suojelua lain nojalla (Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta, 1171/2022, jäljempänä "Ilmoittajansuojelulaki"). Toimintaperiaatteet ovat OP Ryhmän henkilöstön, asiamiesten, yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden saatavilla.

Mistä rikkomuksista kanavassa voi ilmoittaa

OP Ryhmä kannustaa henkilöstöään nostamaan esille epäkohtia ja keskustelemaan niistä avoimesti organisaation sisällä. Ensisijainen väylä epäilyjen esiintuomiseksi on oma esihenkilö, toimitusjohtaja, HR-vastaava tai oman vastualueen compliance-vastaava.

Ilmoituskanavaan voi ilmoittaa epäilemistään säännösten ja määräysten rikkomisista tai väärinkäytöksistä. Ilmoitus voi koskea myös OP Ryhmän arvojen, hyvän pankki- tai vakuutustavan vastaista toimintaa.

Ilmoituskanavassa voidaan käsitellä esimerkiksi OP Ryhmän tarjoamiin finanssipalveluihin ja tuotteisiin, finanssimarkkinoihin, rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen, kuluttajansuojaan sekä yksityisyyden ja henkilötietojen suojaan liittyviä asioita.

Mistä asioista ei voi ilmoittaa kanavaan

Ilmoituskanavassa ei käsitellä asiakaspalautteita, asiakasreklamaatioita eikä asiakkaiden ilmoituksia ulkopuolisten tahojen tekemistä rikoksista tai niiden yrityksistä. Asiakaspalautteiden sisältöä ei oteta ilmoituskanavassa tutkittavaksi. Ilmoituskanavan vastauksessa ilmoittajalle voidaan antaa ohjeita palautteen toimittamiseksi asiasta vastaavaan OP Ryhmän kanavaan.

Ilmoituskanavaa ei ole tarkoitettu myöskään henkilökohtaisten työsuhdeasioiden, kuten palkitsemisen tai työolojen käsittelyä varten. Työnantajalla on erillinen ohjeistus ja menettelytavat esimerkiksi häirinnän ja epäasiallisen kohtelun käsittelemisestä työyhteisössä. Ilmoituskanavaan saapuneita työsuhdeasioita koskevia ilmoituksia ei käsitellä ilmoituskanavassa. Ilmoituskanavan vastauksessa voidaan antaa ilmoittajalle ohjeita oikean keskustelukumppanin löytämiseksi.

9.6.2023

Kuka voi tehdä ilmoituksen

Kuka tahansa voi tehdä kanavaan ilmoituksen. Ilmoitusmahdollisuus on tarkoitettu ensisijaisesti OP Ryhmän palveluksessa olevien käytettäväksi, mutta ilmoituksen voi tehdä myös muu henkilö, joka on saanut rikkomista koskevia tietoja työssään tai sen yhteydessä esimerkiksi itsenäisenä ammatinharjoittajana, asiamiehenä tai OP Ryhmän alihankkijan tai toimittajan palveluksessa ollessaan. Myös asiakkaamme tai muut kolmannen osapuolen edustajat voivat ilmoittaa epäilyistään kanavaan.

Ilmoitusten luottamuksellisuus

Kaikki ilmoituskanavaan saapuneet ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti. Ilmoituksia käsittelevät vain OP Ryhmässä erikseen tähän tehtävään nimetyt henkilöt. Ilmoituksen paikkansa pitävyyden selvittämisessä voidaan käyttää asiantuntijoita, jotka on nimetty selvittämään yksittäisiä asioita. Luottamuksellisuus koskee kaikkia asian selvittämiseen ja käsittelyyn osallistuneita. Ilmoittajan ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyys ovat salassa pidettävää tietoa. Ilmoittajan henkilöllisyys voidaan ilmoittaa käsittelyyn osallistumattomille vain lainsäädännön mahdollisesti edellyttämässä tilanteissa ja muutoin vain ilmoittajan luvalla.

Ilmoituksen voi tehdä nimettömästi. Vaikka ilmoittaja toisi itse oman henkilöllisyytensä esiin, ilmoittajan henkilöllisyys pidetään luottamuksellisena koko käsittelyprosessin ajan. Ilmoituskanava perustuu suojattuun ja salattuun ulkopuolisen toimittajan palveluun. Ilmoituskanava ei ole yhteydessä OP Ryhmän sisäisiin järjestelmiin. Kanavassa ei tallenneta tietoja, joiden perusteella viestin lähettänyt henkilö olisi mahdollista tunnistaa.

Tietojen säilyttäminen

Kaikki henkilötietoihin viittaava, niin ilmoittajan kuin mahdollisten muiden, poistetaan järjestelmästä, kun se on käsittelyn kannalta mahdollista. Tiedot tapauksesta säilytetään viisi vuotta ilmoituksen saapumisesta, jonka jälkeen ne poistetaan, ellei tietojen edelleen säilyttämiseen ole laissa määriteltyä erityistä syytä.

Tarkemmat tiedot henkilötietojen käsittelystä löytyvät tietosuojaselosteesta.

Miten ilmoitus tehdään

Ensisijainen väylä epäilyjen esiintuomiseksi on oma esihenkilö, toimitusjohtaja, HR-vastaava tai oman vastuualueen compliance-vastaava. Ilmoituksen voi tehdä OP Ryhmän intra-sivuilla tai op.fi-verkkosivuilla olevan kirjautumislinkin kautta. Ilmoittaja saa ilmoitusta tehdessään tapauskohtaisen käyttäjätunnuksen ja salasanan, joiden avulla ilmoittaja voi kirjautua ilmoitukseen uudelleen ja antaa lisätietoja asiasta, vastata mahdollisiin lisäksymyksiin ja saada tietoa käsittelyn etenemisestä. Ilmoituksessa tulee antaa asian selvittämiseksi välttämättömät tiedot, esimerkiksi arkaluontoiset henkilöä koskevat tiedot eivät yleensä ole tarpeellisia asian selvittämisessä.

Ilmoituksen käsittelystä vastaava taho

OP Ryhmässä on nimetty ilmoitusten käsittelystä vastaavaksi henkilöksi Group Compliance Officer, joka hoitaa tehtävää puolueettomasti ja riippumattomasti.

Group Compliance Officer on nimennyt ilmoitusvastaavat, joiden tehtävänä on vastaanottaa saapuvat ilmoitukset ja varmistaa kaikkien asianmukainen käsittely. Lisäksi Group Compliance Officer on nimennyt ilmoitusten käsittelijät, jotka varmistavat ilmoituksen paikkansa pitävyyden, käsittelevät ilmoituksen ja suunnittelevat tarvittavat jatkotoimenpiteet. Yksittäisessä tapauksessa ilmoituksen selvittelyyn ja käsittelyyn voidaan lisäksi nimetä muita asiantuntijoita.

9.6.2023

Ilmoituksen käsittely

Ilmoitukset käsitellään sisäisen toimintaohjeen mukaisesti, jossa on otettu huomioon eturistiriitojen hallinta ja käsittelyn eskalointi ylemmälle organisaatiotasolle tarvittaessa. Ilmoitusvastaava ottaa ilmoituskanavaan saapuneen ilmoituksen viipymättä käsittelyyn ja arvioi, kuuluuko ilmoitus kanavassa käsiteltäviin. Viestintä ilmoittajan ja ilmoituksen käsittelijöiden välillä tapahtuu ilmoituskanavassa. Ilmoitusvastaava vastaa ilmoittajalle ja pyytää häneltä tarvittaessa lisätietoja asiasta. Ilmoituksen käsittelijä selvittää ilmoituksen paikkansa pitävyyttä ja ryhtyy mahdollisiin jatkotoimiin.

Epäilyilmoitukset selvitetään, tutkitaan ja käsitellään luottamuksellisesti. Ensisijaisesti ilmoitusten luottamuksellinen käsittely ja tutkinta sekä huolellinen dokumentointi suojelevat ilmoittajaa vastatoimilta ja ilmoituksen kohdetta aiheettomilta syytöksiltä.

Jatkotoimenpiteistä ja tapauksen käsittelyn päättymisestä päättää Group Compliancen käsittelijätiimi. Ilmoittajalle ilmoitetaan tarvittaessa mahdollisista ilmoituksen aiheuttamista jatkotoimista sekä käsittelyn päättymisestä.

Ilmoittajan suojele vastatoimilta

Ilmoittajan suojele koskee tilannetta, jossa ilmoitetaan työssä tai sen yhteydessä saaduista rikkomuksista tiedoista. Ilmoittajan suojele saaminen ei kuitenkaan edellytä työsuhdetta OP Ryhmän yhtiöön. Ilmoittajan suojele saaminen edellyttää laissa säädettyjen edellytysten täyttymistä. Edellytykset koskevat ilmoitustapaa ja sitä, että ilmoitus koskee määrättyjen säännösten rikkomista, josta voi aiheutua määrättyjä seuraamuksia.

Ilmoittajan suojele edellytyksenä on, että ilmoittajalla on perusteltu syy uskoa ilmoittamiensa tietojen paikkansa pitävyyteen ja kuulumiseen lain soveltamisalaan. Epäilyä ei tarvitse kyetä esittämään todeksi, mutta ilmoitus tulee jättää vain vilpittömässä mielessä. Ilmoittajan suojele voi saada, jos kyseessä on Ilmoittajansuojelelain 2 ja 3 §:issä mainitun sääntelyn rikkomisesta ilmoittaminen. Sääntelyn rikkomista koskeva ilmoitus voi koskea muun muassa finanssipalveluihin, -tuotteisiin tai -markkinoihin liittyvää EU-sääntelyä, luottolaitostoinnasta annettua lakia, sijoituspalvelulakia, lakia vakuutusten tarjoamisesta tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä koskevaa sääntelyä. Lisäedellytyksenä ilmoittajan suojele saamiseksi on, että ilmoitettu teko tai laiminlyönti on säädetty rangaistavaksi, siitä voi seurata rangaistusluontoinen hallinnollinen seuraamus tai se voi vakavasti vaarantaa lainsäädännön yleisen edun mukaisten tavoitteiden toteutumista.

Ilmoittajan suojeleeseen kuuluu muun muassa vastatoimien kieltä. Kiellettyinä vastatoimina pidetään sellaisia toimenpiteitä, joissa henkilöön kohdistetaan kielteisiä seurauksia rikkomista koskevan tiedon ilmoittamisen tai julkistamisen vuoksi. Kiellettyä on myös estää rikkomista koskevan tiedon ilmoittaminen tai sen julkistamisen estäminen. Vastatoimina pidetään esimerkiksi ilmoittajan työsuhteen ehtojen heikentämistä tai irtisanomista, epäedullista kohtelua tai muita kielteisiä seurauksia, joihin on ryhdytty ilmoittamisen vuoksi eikä niille ole muuta asianmukaista perustetta.

Halutessaan ilmoittaja voi kysyä ilmoituskanavassa, sovelletaanko Ilmoittajansuojelelain mukaista suojeleä ilmoitettavaan rikkomukseen ja mitä toimia ilmoittajan suojele kattaa.

Pääsääntöisesti ilmoittajan suojele edellyttää organisaation sisäisen ilmoittamisen ensisijaisuutta

Ilmoittajansuojelelain mukaan ilmoittajan suojele saamiseksi ilmoitus organisaation toiminnassa havaitusta rikkomisesta tulee tehdä ensisijaisesti kyseisen organisaation sisäiseen ilmoituskanavaan. Ilmoitus voidaan tehdä heti viranomaiselle, jos ilmoittajalla on perusteltu syy uskoa, ettei tehdyn sisäisen ilmoituksen perusteella ole ryhdytty määräajassa toimenpiteisiin, rikkomiseen ei voida puuttua sisäisen ilmoituksen johdosta tai että ilmoittaja on vaarassa joutua ilmoittamisen vuoksi vastatoimien kohteeksi.

9.6.2023

Ilmoittajansuojelulaki mahdollistaa rikkomista koskevan tiedon julkistamisen vain, jos ilmoittajalla on perusteltu syy uskoa, että rikkominen voi aiheuttaa yleiseen etuun kohdistuvan välittömän ja ilmeisen vaaran. Lisäksi rikkomista koskevan tiedon julkistaminen on mahdollista määrätyillä viranomaiseen tai sen käsittelyyn liittyvillä perusteilla.

Määrätyt finanssialan säännökset mahdollistavat rikkomista koskevan ilmoituksen tekemisen myös suoraan Finanssivalvonnalle. Ilmoittajansuojelun saaminen finanssialan sääntelyn rikkomisesta ilmoitettaessa (esim. luotolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 6 §:n mukaisesti) ei edellytä ensisijaista ilmoittamista OP Ryhmän ilmoituskanavaan eikä ilmoitetun teon tai laiminlyönnin rangaistavuutta tai hallinnollista seuraamusuhkaa.

Suosittellemme tekemään ilmoituksen OP Ryhmän toiminnassa havaitusta rikkomisesta ensisijaisesti OP Ryhmän omaan sisäiseen ilmoituskanavaan. Sisäinen ilmoittaminen mahdollistaa rikkomiseen puuttumisen sisäisesti.

Ilmoitusten raportointi

Ilmoituskanavaan tulleista ilmoituksista ja niiden käsittelystä raportoidaan OP Ryhmän johdolle vuosittain yleisten havaintojen tasolla ilmoittajan henkilötietoja paljastamatta.